

**V Міжнародна
науково-практична конференція**

**ОСВІТА І ФОРМУВАННЯ
КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ФАХІВЦІВ
В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ**

Збірник тез доповідей

Україна, Мукачево
21-22 жовтня 2021 р.

**Міністерство освіти і науки України
Мукачівський державний університет
Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих
імені Івана Зязюна НАПН України
Пряшівський університет (м. Пряшів, Словаччина)
Науковий університет імені Етвеша Лоранда (м. Будапешт, Угорщина)
Вища лінгвістична школа (м. Ченстохова, Польща)
Інститут педагогіки і психології
Університету імені Яна Кохановського в Кельцах (Польща)
Гуманітарно-педагогічний коледж Мукачівського державного
університету**

ОСВІТА І ФОРМУВАННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ФАХІВЦІВ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

**Збірник тез доповідей
за матеріалами V Міжнародної науково-практичної конференції
21-22 жовтня 2021 року**

**Україна, Мукачево
21-22 жовтня 2021 р.**

УДК 37:378.011.3-057.4:316.476(477:4)(043.2)

О – 72

Рекомендовано до друку Науково-технічною радою
Мукачівського державного університету
(Протокол № 8 від 25 листопада 2021 р.)

Рецензенти:

Сотська Галина Іванівна – доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент НАПН України, заступник директора з науково-експериментальної роботи, Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України (м. Київ);

Козубовська Ірина Василівна – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи, ДВНЗ «Ужгородський національний університет».

Освіта і формування конкурентоспроможності фахівців в умовах євроінтеграції: збірник тез доповідей V Міжнародної науково-практичної конференції, 21-22 жовтня 2021 р., Мукачево / Ред.кол.: Т.Д. Щербан (гол.ред.) та ін. – Мукачево: Вид-во МДУ, 2021. – 348 с.

ISBN 978-617-7495-48-1

У збірнику представлено тези доповідей учасників V Міжнародної науково-практичної конференції «Освіта і формування конкурентоспроможності фахівців в умовах євроінтеграції». Учасниками конференції запропоновано до обговорення проблеми розвитку загальноосвітньої та вищої школи, освіти дорослих та професійної активності фахівців.

Видання розраховане на науковців, педагогів, викладачів, аспірантів, які займаються проблемами національної освіти в умовах інтеграції в європейський і міжнародний освітній простір.

Редакційна колегія: Щербан Т. Д. – д.психол.н., професор (голова), Гоблик В. В. – д.е.н., професор, Товканець Г. В. – д.пед.н., професор; Кобаль В. І. – к.пед.н., доцент; Молнар Т. І. – к.пед.н., доцент, Мочан Т. М. – к.пед.н., доцент, Фенчак Л. М. – к.пед.н., доцент.

Відповідальність за достовірність фактів, цитат, цифр та інших відомостей несуть автори публікацій.

© Мукачівський державний університет, 2021

БАРЧІЙ М.С., ВОРОНОВА О.Ю. ПРОБЛЕМА ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ ДО ПРОФЕСІЙНО-ОСОБИСТІСНОГО САМОРОЗВИТКУ.....	43
БАСАРАБ В.В., КОРОЛЬ Н.В. ЕСТЕТИЧНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ: ДО СУТНОСТІ ПОНЯТТЯ.....	45
БЕРДАР Н.М, ПОПОВИЧ О.М. ТЕОРІЯ ЕКОЛОГІЧНОГО ВИХОВАННЯ МАРІЇ МОНТЕССОРІ В РОЗВИВАЛЬНОМУ ПРОСТОРИ ЗАКЛАДУ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ.....	47
БЕРЕШ М.В., ФЕНЧАК Л.М. ФОРМИ ВИХОВНОЇ РОБОТИ В ПОЧАТКОВИХ КЛАСАХ СУЧАСНОЇ ШКОЛИ.....	49
БЕСПАЛЬКО В.В., ГМІТЕР Г.О. ЕСТЕТИЧНЕ ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ ЯК ПЕДАГОГІЧНА ПРОБЛЕМА.....	51
БІЛИК О.В., ФЕНЬОВ Я.І. НАУКОВІ ОСНОВИ ПРОБЛЕМИ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ ДО ФОРМУВАННЯ МЕДІАГРАМОТНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ.....	53
БОБЕЛА Ю.В., ЛАЛАК Н.В. ПРОЄКТУВАННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МАЙБУГНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ: ТЕОРЕТИЧНИЙ АСПЕКТ.....	55
БОЙКО А.Т. ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНЕ СПРЯМУВАННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ: ОСОБЛИВОСТІ І ЗАВДАННЯ.....	57
БОЙКО І.В. ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ВІРТУАЛЬНОМУ ОСВІТНЬОМУ ПРОСТОРИ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ.....	59
БОНДАР Т.І. ІНКЛЮЗИВНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ УЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ.....	60
БОЧКОР О.О., МАЙБОРОДА І.Е. ВИКОРИСТАННЯ ІКТ ЯК ЗАСОБУ РОЗВИТКУ ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ В ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ОСВІТНЬОЇ МИСТЕЦЬКОЇ ГАЛУЗІ.....	62
БРИЖАК Н.Ю., ТРИФАНОВА Д.А. ОРГАНІЗАЦІЯ ДОЗВІЛЛЯ З МОЛОДШИМИ ШКОЛЯРАМИ У ПРАКТИЦІ СУЧАСНОЇ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ.....	64
БРИЖАК Р.В., ШЛЯХТА Н.В. НАРОДНИЙ ТАНЕЦЬ ЯК ЗАСІБ ІНДИВІДУАЛЬНОГО ТВОРЧОГО РОЗВИТКУ ОСОБИСТОСТІ.....	66
БРИКОВА Е.В. ТЯГУР А.В. СУТНІСНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ КОМПЕТЕНТНОСТІ З АНАТОМІЇ ТА ФІЗІОЛОГІЇ ЛЮДИНИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ КЛАСІВ.....	69

повітря, воду, ґрунт, їхні властивості, якості, стани, явища природи, рослини, тварин, людину, про зв'язок між станом довкілля та здоров'ям усього живого, основні Зорі і Планети; формуванню екологічно доцільної поведінки.

Список використаних джерел

1. Машкіна Л. А. Теорія космічного виховання М. Монтесорі в розвивальному просторі сучасних дошкільних навчальних закладів. *Сучасний дошкільний заклад: середовище для розвитку; авт.-упоряд.: М. І. Каратаєва, О. А. Денисова, Л. А. Грицюк*. Кам'янець-Подільський: ФОП Сисин О.В. 2012. С. 12-16.

2. Малишко М. В. Монтесорі – ключ до світу: метод. посіб. для працівників дошкіль. закл., вчителів почат. Класів. Тернопіль: Мальва-ОСО. 1998. 48 с.

3. Сумнительный К. Е. Идея космического воспитания в педагогике М. Монтесорі. *Актуальні проблеми дошкільного виховання: міжвуз. зб. наук.* пр. Рівне, 1997. С. 33-36.

БЕРЕШ М.В.,
ФЕНЧАК Л.М.

Мукачівський державний університет, Україна

ФОРМИ ВИХОВНОЇ РОБОТИ В ПОЧАТКОВИХ КЛАСАХ СУЧАСНОЇ ШКОЛИ

Використовуючи різні форми виховної роботи, класний керівник повинен вчити дітей жити в колективі, вміти визначати їхні спільні інтереси і на цій основі проводити групові форми роботи з учнями та добре знати індивідуальні особливості здобувачів початкової освіти. На думку педагогів – практиків, в основі виховання підростаючого покоління є почуття любові до рідного краю свого народу, держави, відповідальності за їхнє майбутнє, а з іншого – відкритість до сприйняття різноманітних культур світу, опанування фундаментальних духовних цінностей людства – гуманізму, свободи, справедливості, толерантності, культури світу, збереження природи [1]. Щоб реалізувати ці завдання, дуже важливо підібрати і використовувати в практиці педагогічної роботи найбільш доцільні форми виховання молодших школярів.

Форми організації виховного процесу мають бути оригінальними, творчими, науково обґрунтованими, майстерно сконструйованими, тобто гармонійно поєднувати довершеність, оригінальність і красу. Форми виховання мають свої структурні компоненти, тобто свій початок і закінчення, кульмінаційні моменти, що хвилюють душу дитини. Форми виховання забезпечують певне забарвлення, тон, відтінки; форми виховання забезпечують також оригінальність побудови змісту виховних впливів, естетизацію виховного процесу.

Існують різні підходи до класифікації форм виховної роботи з учнями за різними ознаками:

- за видами діяльності (навчальні, трудові, спортивні, художні та ін.);
- за способом впливу вчителя (безпосередні і опосередковані);
- за часом проведення (короткочасні, тривалі, традиційні);

- за часом підготовки (без включення учнів в попередню підготовку і залучення їх до підготовки);
- за суб'єктом організації (вчителі, батьки, самі учні);
- за результатом (інформаційний обмін, вироблення загального вирішення, суспільно значимий продукт);
- за використаними методами (словесні, наочні, практичні);
- за числом учасників (індивідуальні, групові, масові) [2].

В позаурочній роботі з учнями вчитель має змогу відійти від традиційної ролі «ментора». Він може стати товаришем, співучасником цікавих справ, подорожей, походів, ігор, змагань. Крім занять у гуртках у молодших школярів організовуються так звані розвивальні види діяльності – заняття музикою, образотворчим мистецтвом, ритмікою або коригувальною гімнастикою. Їх мета – збагачення пізнавального досвіду дітей, пробудження інтересу до мистецтва, розвиток емоційної сприйнятливості, надання простору уяві, вибору видів художньої творчості, формування навичок самостійної роботи. Головне розкрити дитині світ звуків, фарб, рухів, захоплення. Це допоможе їй трудитись радісно й самовіддано. Багаторічний досвід показує, що на цих заняттях, особливо організованих у вигляді гри, спадає почуття втоми, посилюється мимовільне запам'ятовування. Саме у грі, незважаючи на інтелектуальне і фізичне напруження учень може відпочити, розрядитись. Крім того, для деяких учнів, зокрема соромливих, гра інколи виявляється єдиною ситуацією коли вони вільно і невимушено поведуться.

Головне полягає в тому, щоб кожен педагог чітко уявляв мету педагогічного впливу, тонко відчував технологію педагогічного процесу як цілісного явища, умів включатися в нього, переключатися, прогнозувати, вивчати і перевіряти одержані результати на різних етапах розвитку виховної системи, систематично збагачуватися методами виховного впливу, педагогічного дослідження опрацювання одержаних результатів, визначаючи на цій основі форми виховного впливу.

Ефективність масових, групових та індивідуальних форм виховання зростає за умови, якщо вони проведені у певну систему, пов'язані між собою і доповнюють одна одну. Кожна із форм має свою специфіку в реалізації завдань виховання. У процесі виховання педагог має постійно дбати про формування в дітей певних мотивів самовиховання через актуалізацію необхідних потреб [3].

Отже, мета виховання в сучасній початковій школі - вироблення кожним учнем переконань, волі й навичок діяти в інтересах і на користь Батьківщини, нагромадження ними досвіду існування в межах української нації та комунікації з носіями інших культур.

Список використаних джерел

1. Методика організації виховної роботи в сучасній школі: навчальний посібник / Л. В. Кондрашова, О. О. Лаврентьева, Н. І. Зеленкова. – Кривий Ріг, 2008. – 105 с.
2. Андрощук І.В, Андрощук І.П. Методика виховної роботи. Тернопіль: Богдан, 2014. С.8-11

3. Безбородих С.М Теорія і методика виховання молодших школярів. Старобільськ:ЛНУ імені Т.Шевченка, 2019. С.8-20.

БЕСПАЛЬКО В.В.,
ГМІТЕР Г.О.

Відокремлений структурний підрозділ
«Гуманітарно-педагогічний фаховий коледж МДУ», Україна

ЕСТЕТИЧНЕ ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ ЯК ПЕДАГОГІЧНА ПРОБЛЕМА

Естетичне виховання гармонізує та розвиває всі духовні здатності людини, які є необхідними у різних сферах творчості. Т.Пагута вважає, що Воно пов'язане також із моральним вихованням, оскільки краса є особливим регулятором людських взаємовідносин. Як зазначає автор, метою естетичного виховання є людина, яка розкрила повноту своєї сутності, універсальна гармонійна особистість. Мету естетичного виховання неможливо відокремити від цілей інших процесів формування особистості, бо естетичне виховання - обов'язковий елемент функціонування усієї сукупності духовного багатства індивіда. Естетичне виховання позбавляється своєї перспективи поза суспільною системою виховання [2, с.80].

Поняття естетичне виховання органічно пов'язане з терміном естетика - наукою про прекрасне. Отже, естетичне виховання - це виховання здатності повноцінно сприймати і правильно розуміти прекрасне в мистецтві і дійсності.

Естетичне виховання допомагає пізнати прекрасне, слідувати йому і творити прекрасне. Саме естетичне виховання перетворює життя людей, насичує його яскравими фарбами, позитивними емоціями, тому естетичне виховання повинно формуватися на ранньому етапі онтогенезу. Квінтесенція естетичного виховання полягає у формуванні у дітей молодшого шкільного віку здатності повноцінного сприйняття і розуміння прекрасного як у мистецтві, так і у житті; у формуванні естетичних ідеалів, в розвитку творчості [1, с.96].

Молодший шкільний вік є сприятливим для творчого розвитку дітей, їхніх здібностей до творчості. Цілком погоджуємося з Т.Пагутою, що саме в цей період активно розвиваються уява, уміння фантазувати, творчо мислити, помітно проявляється допитливість, формується уміння спостерігати, порівнювати, критично оцінювати діяльність. Як стверджує автор, естетичне виховання гармоніює та розвиває художньо-естетичні здібності особистості, необхідні у різних сферах творчості, воно інтенсифікує розвиток самосвідомості, сприяє формуванню соціальної позиції на гуманістичних цінностях; гармоніює емоційно-комунікативну сферу; нівелює гостроту реакцій на стресові фактори в учнів з підвищеною чутливістю, регулюючи їх поведінку; розширює можливості спільної творчої діяльності та спілкування; виконує компенсаторні функції [2, с.85].

Естетичне виховання дітей молодшого шкільного віку - це процес формування основ естетичної свідомості та естетичної діяльності на якісно

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>